

Predgovor

Ako bismo želji odgovoriti na pitanje čime su u gospodarskom smislu obilježena prva tri kvartala 2022. godine u Republici Hrvatskoj, onda se moramo osvrnuti na financijsku perspektivu EU za razdoblje 2021.-2027., pripreme za uvođenje eura 1.1.2023. godine, goruće probleme u dobavnim, posebice energetskim, lancima te sve više stope inflacije.

Financijskom perspektivom EU za razdoblje 2021. – 2027. Hrvatskoj je na raspolaganju više od 25 milijardi eura. Sredstva se dodjeljuju iz dva izvora: Višegodišnjeg financijskog okvira (VFO) za sedmogodišnje razdoblje iz kojeg se Hrvatskoj dodjeljuje više od 14 mlrd € te EU sljedeće generacije (Next Generation EU; NGEU) iz kojeg se Hrvatskoj dodjeljuje više od 11 mlrd €. Unutar programa NGEU, Nacionalnim programom oporavak i otpornost (NPOO) 2021. do 2026., Hrvatskoj stoji na raspolaganju 6,3 mlrd € bespovratnih sredstava te 3,6 mlrd € zajmova. Sredstva NPOO-a namijenjena su gospodarstvu, javnoj upravi, pravosuđu i državnoj imovini, obrazovanju, znanosti i istraživanju, tržištu rada i socijalnoj zaštiti, zdravstvu i obnovi zgrada. Prvi natječaji ESIF fondova i NPOO-a objavljuju se prema planiranoj dinamici, a značajnija sredstva gospodarstvu planiraju se odobriti putem natječaja čija se objava očekuje do kraja 2022. te 2023. godine.

Nadalje, 2022. godina obilježena je procesom priprema za uvođenje eura. Naime, 13. svibnja 2022. godine donijet je Zakon o uvođenju eura koji postaje temeljni zakonodavni okvir za uvođenje eura, a 12. srpnja 2022. Vijeće za ekonomske i financijske poslove EU (ECOFIN) usvojilo je tri pravna akta čime je dovršena pravna procedura u Vijeću EU vezana za uvođenje eura u Hrvatskoj. Od 1. siječnja 2023. godine Hrvatska postaje dvadeseta država članica europodručja.

Vezano za ratna zbivanja u Ukrajini te poremećene dobavne lance i sve snažnija inflatorna kretanja, tri europska nadzorna tijela (EBA, EIOPA i ESMA – ESA) u svom Izvješću o riziku za jesen 2022. godine, ukazuju na pogoršanje gospodarskih izgleda, na visoku stopu inflacije i rastuće izrazito volatilne cijene energije čime se upozorava na izrazitu ranjivost financijskog sektora te slabljenje gospodarskih uvjeta uz rastuću ekonomsku neizvjesnost za sljedeću 2023. godinu. Ono što će svakako obilježiti monetarnu politiku kraja 2022. i 2023. godine je usmjerenost na povećanje kamatnih stopa kao instrumenta smanjenja rizika rasta inflacijskih očekivanja.

Ove prilike u okruženju odrazile su se i na sadržaj članaka objavljenih u Zborniku Računovodstvo i menadžment. Oni pokrivaju široku paletu tema: od analize utjecaja pandemije Covid 19 na postavljene ekonomske paradigme,

koncepta održivog razvoja, veze kontrolinga i BI-a, računovodstva u oblaku do „serendipity“ menadžmenta i značaja inovacija u razvoju poduzetništva.

Dio navedenih tema prezentiran je na XXIII. međunarodnoj znanstvenoj i stručnoj konferenciji Računovodstvo i menadžment (RiM), koja se u zajedničkoj organizaciji Udruge računovođa, poreznih savjetnika i financijskih djelatnika Hrvatski računovođa i RRIF Visoke škole za financijski menadžment održala od 22. do 23. rujna 2022. godine. S obzirom na dodanu vrijednost koju pozvana predavanja osiguravaju RiM konferenciji i ove se godine nastavila dobra praksa uključivanja predavanja eminentnih stručnjaka i znanstvenika u rad konferencije. Cilj ovogodišnje konferencije je kontinuirani doprinos razvoju ekonomske struke te gospodarstva u cjelini putem prezentacije znanstvenih i stručnih radova, razmjene iskustava i doprinosa razvoju računovodstva i menadžmenta u zemljama EU i regije.

Za uredništvo

Dr.sc. Đurđica Jurić, profesor visoke škole